

Bonden verergeren gevolgen van crisis

Laat oude kantonrechtersformule los

Floor Damen

Vakorganisaties werken de gevolgen van de crisis in de hand door tijdens onderhandelingen over sociale plannen vast te houden aan de oude kantonrechtersformule. Dit komt de werkgelegenheid niet ten goede. Vakorganisaties moeten in deze economisch zware tijden pas op de plaats maken door zich redelijker op te stellen in de onderhandelingstrajecten over sociale plannen.

Reorganisaties zijn vandaag de dag schering en inslag. De crisis grijpt hard en snel om zich heen, zeker nu de tijdelijke maatregel van werktijdverkorting voor veel bedrijven geen soelaas (meer) biedt. De structurele daling van de omzet noopt veel bedrijven om aanzienlijke kosten te besparen door bedrijfseconomische ontslagen door te voeren.

Meestal is een onderneming op grond van de wet of de cao verplicht om overleg te voeren met de vakorganisaties. Dergelijk overleg ziet vrijwel altijd op de mogelijkheden om een sociaal plan met de vakorganisaties af te spreken. Als een sociaal plan is afgesloten verloopt de reorganisatie over het algemeen soepeler.

Bovendien is het tot stand brengen van een sociaal plan vaak een sluitstuk in het adviestraject met de ondernemingsraad. Financiële regelingen in sociale plannen zijn meestal gebaseerd op de kantonrechtersformule.

De Landelijke Kring van Kantonrechters heeft in oktober 2008 — waarschijnlijk na lang vergaderen — besloten dat de kantonrechtersformule per 1 januari 2009 wordt versoerd. Ondanks deze wijziging houden de vakorganisaties ten onrechte vast aan de oude — voor werkgevers aanzienlijk duurdere — variant van de kantonrechtersformule.

Het Financieele Dagblad, 24 februari 2009

Kennelijk staan de vakorganisaties onvoldoende stil bij de gevolgen van deze halsstarrige houding. Het door de vakorganisaties gehanteerde chantagemodel — daarbij wordt vergoeding op grond van de oude formule geëist en anders zullen er acties volgen — vertraagt het reorganisatieproces aanzienlijk, waardoor de werkgever onnodig hoge kosten moet maken. De organisatie blijft vaak financieel verzwakt achter. Tel dit op bij de toch al verslechterde resultaten en veel ondernemers zullen tot de conclusie komen dat er dieper moet worden gesneden in het personeelsbestand. Dit komt de werkgelegenheid beslist niet ten goede.

Half januari meldde het CBS dat het snel van goed naar slecht gaat, de economie zit in het slop, de werkloosheid neemt volgens het Centraal Planbureau dit jaar tot 5,5% toe. Ondanks deze omstandigheden zien de vakorganisaties geen reden om af te wijken van hun standpunt.

Is de nieuwe variant van de kantonrechtersformule dan vreselijk slecht? Nee, de nieuwe formule is niet vreselijk slecht voor werknemers. De nieuwe variant houdt nog steeds rekening met de leeftijd en met het aantal dienstjaren van de werknemer. En de nieuwe variant gaat nog steeds uit van het bruto maandsalaris vermeerderd met vaste loondelen.

Floor Damen is partner bij Lexence te Amsterdam en is gespecialiseerd in arbeidsrecht.